

Afrika Bölgesi

Aylık Bülteni

Ocak-Şubat-Mart 2019

Afrika Bölgesi Son Dönem Gelişmeler Yönetici Özeti

Geçen yıl %2,6 oranında büyüme gerçekleştiren Afrika Kıtası'nın Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH)'sının 2019 yılında %3,8 oranında büyümesi beklenmektedir. Ortalama olarak %2,5 oranında büyüyen kıtanın en büyük ekonomileri (Angola, Nijerya ve Güney Afrika) hariç olmak üzere, bölgenin toplam büyüme oranının %5,7 civarında olması sağlıklı ve kapsayıcı bir büyüme olacaktır. Foresight Enstitüsü'ne göre; dünyanın en hızlı büyüyen ülkelerin yarısı Afrika'da yer almakta olup, yirmi ekonominin gelecek beş yıl içerisinde beş veya üzerinde büyüme kaydetmesi beklenmektedir. Burkina Faso, Tanzanya, Uganda, Kenya, Senegal, Benin, Fildişi Kıyısı, Etiyopya, Gana ve Ruanda bu ülkeler arasında yer almaktadır. Ancak, Eurobond tahvilleri ve Çin kredilerinden doğacak ticari borcun anılan büyüme oranlarını engelleyip engellemeyeceğini süreç gösterecektir. İyi yönetim ve şeffaflık da bölge genelinde ekonomik performansı etkileyecek diğer önemli etkenler olacaktır.

Dünyanın önde gelen ekonomilerinden bazıları korumacı ticaret politikalarından ötürü büyümek için mücadele ederken, Afrika Birliği (AU), Dünya Ticaret Örgütü'nün kuruluşundan bu yana dünyanın en büyük serbest ticaret bölgesini oluşturmak için çalışmaktadır. Afrika Birliğinin giderek bürokratik olacağı endişesi, 54 Afrika ülkesinden 50'sinin Afrika Kıtasal Serbest Ticaret Bölgesi Anlaşmasının (AfCFTA) imzalamasını engellemedi. Bugüne kadar, gerekli 22 ülkenin 18'i çok çeşitli mallara uygulanan tarifeleri ortadan kaldırmak ve Afrika içi ticareti önemli ölçüde artırmak için tasarlanan çerçeveyi onayladı. Afrika'nın daha refah olmasına bariyer olabilecek tarife dışı engeller (Ağır gümrük kontrolleri, yüksek uzlaşma ödemeleri, yetersiz dağıtım kanalları ve yolsuzluk) AfCFTA uygulanmaya başladıkça en dikkat edilmesi gereken hususlar olacaktır. Ayrıca, AfCFTA'nın başarılı olabilmesi için, özel sektör ile hükümetler arasında Afrika içi ticaret altyapısı, ticaret finansmanı, ticaret bilgileri ve lojistik hizmetleri alanlarında iş birliği kritik rol oynayacaktır.

2019 yılında tüm sektörlerde teknolojik yeniliklerle ekonomik büyümenin hız kazanacağı Afrika, bu anlamda dijital ve paylaşım ekonomilere yönelik küresel trendleri takip ediyor olacaktır. Varlıkların aktif ve ölçeklenebilir kullanımına yönelik giderek artan eğilim, Afrika'da yenilikçi, yüksek büyüme potansiyeline sahip ve etkisi yüksek fırsatlar ortaya çıkaracaktır. Bu bağlamda, önde gelen bulut bilişim şirketlerinin kıtada veri merkezleri kurması ve daha geniş bilgi işlem kaynaklarına ve hizmetlerine erişim sağlaması bu dönüşümün sağlanması için kritik bir rol oynayacaktır. Bulut bilgi işlem kaynakları daha üretken ve bilgiye dayalı ekonomilere yol açacak ve Afrika'nın genç ve hızlı büyüyen nüfusunun sağlık hizmetleri, ulaşım, ticaret ve eğitim gibi önemli sektörlerdeki zorlukları ele alarak yenilikçi fırsatlar yaratmasına yardımcı olacaktır. Tabii ki Afrika kural koyucularının kişisel ve kurumsal verilerin gizliliği, siber güvenlik ve ilgili diğer politikalara ilişkin düzenlemeleri yapmaları ve özel sektörle kuracakları iş birliği kilit konuların başında gelecektir.

Afrika'da pek çok ülke dijital ekonomiye geçiş sürecine girmeye başlamıştır. Senegal, 2025 yılına kadar GSYİH'nin yüzde 10'unu dijital ekonomiden üretme hedefini koymuştur. Ruanda ise, ülke genelinde çevrimiçi e-devlet ve diğer hizmetleri sunmak için 4G ve fiber bağlantısı kurmuştur. Keza Kenya mobil para konusunda öncü olmuş ve modelini ihraç etmeye başlamıştır. Dahası Afrika'da 10 kişiden 8'inden fazlasında bir cep telefonu bulunmakta ve ödemeler mobil olarak yapılmaktadır.

Bu minvalde, Kıtada telekomünikasyon, bankacılık ve dijital ekonomi alanında birçok fırsat bulunmaktadır. Bu fırsatı gören Türk bilgi işlem firmaları da pazara girmeye başlamıştır. Zaten TÜİK'in açıkladığı verilere göre 2018 yılında Türkiye ve Afrika arasındaki ticaret hacminin 18,8 milyar dolardan 21,5 milyar dolara yükselmesi ikili ekonomik ilişkiler ürün ve hizmet çeşitliğinin sağlandığının bir kanıtıdır.

2018 yılında Türkiye'nin Sahra altı Afrika'da en büyük ticari ortakları Güney Afrika Cumhuriyeti (1,4 milyar dolar), Nijerya (489 milyon dolar), Sudan (433 milyon dolar), Senegal (400 milyon dolar), Fildişi Sahili (377 milyon dolar), Etiyopya (355 milyon dolar) ve Gana (353 milyon dolar) olurken Kuzey Afrika'da ise Mısır (5,2 milyar dolar), Cezayir (3,1 milyar dolar), Fas (2,7 milyar dolar), Libya (1,8 milyar dolar) ve Tunus (1,1 milyar dolar) en büyük ekonomik paydaşlar olmuştur.

Türk müteahhitlik firmalarının uluslararası proje hacminde Afrika ülkelerinin payı ise %21'e yükselmiş (Kuzey Afrika'nın payı%19) ve 41 Afrika ülkesinde 67,3 milyar dolar değerinde toplam 1.377 proje gerçekleştirilmiştir. Müteahhitlik firmaları oluşturdukları konsorsiyumlarla ve Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli uygulamalarıyla Kıtada daha yüksek ölçekli ve daha fazla sayıda projeyi süresinde ve bütçe dahilinde gerçekleştirmeyi başarmıştır.

Afrika'daki hızlı kentleşme (2030 yılında Kıta nüfusunun yarısının şehirlerde yaşayacağı beklenmektedir), konut, altyapı ve elektrik ihtiyacını ortaya çıkarmakta ve bu alanlarda ivedi yatırımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

2017 yılında Afrika'da 50 milyon dolar veya üzerinde değere sahip 303'den fazla projenin (toplam 307 milyar dolar değerinde) %36'sının taşımacılık sektöründe, %22,4'nün konut, %19,1'nin enerji ve %7,9'nun nakliye ve limanlar alanında olduğu ve bu projelerin birçoğunun maliyet aşımı yaşadığı bilinmektedir. Bu bağlamda, Kıtadaki yeni aktörler Almanya, Japonya ve Kore gibi ülkeler pazardaki bu fırsatları değerlendirmek istemekte; ancak riski bölüşebileceği ortaklar aramaktadır. Öte yandan, Afrika'da ki varlığını yıllardır sürdüren ve milyonlarca kişilik Afrika diasporasına ev sahipliği yapan ülkeler (1,8 milyon Magribli ve Sahra Altından 800 bin kişinin vatandaşı olduğu Fransa'da toplamda 5 milyon kişilik Afrika diasporası yaşamaktadır), Afrika'da ABD'ye ve Avrupalılara karşı ciddi bir alternatif olarak ön plana çıkan ve devasa sermaye birikimi ile Kıtada etkin olan Çin ile rekabet için yeni iş birlikleri arayışındadır.

Bu çerçevede, zor koşullarda ve siyasi istikrarı tam olarak oturmamış bölgelerde çalışabilen ve yüksek risk alabilen Türk firmaları en iyi partner olarak ön plana çıkmaktadır.

Daha çok proje ve yatırım hedefinde olan Türk firmaları için ise bu ortaklıklar Kıtada ihracat-yatırım finansmanı imkânlarının arttırılması ve mesleki becerilerin geliştirmesi açısından değerlendirilmektedir.

Ayrıca, Türkiye Afrika diasporasını Kıtanın gelişiminde bir anahtar olarak görmekte ve diasporanın Afrika'da ekonomik eğilimler, iş fırsatları ve kalkınma için öncelikli alanlar ile pazar hakkında bilgi ve deneyimine ticaret ve yatırım konusunda iş birliği açısından büyük önem vermektedir.

2019 yılında DEİK ve Güney Sudan Yatırım Otoritesi arasında imzalanan anlaşma ile kurulan Türkiye-Güney Sudan İş Konseyi ile birlikte toplam 45 ülkede 50 muhatap kuruluş ile iş konseyi mekanizması olan Türkiye-Afrika İş Konseyleri, bu anlamda hem Afrika'da deneyimli hem de pazara açılma potansiyeli olan üye firmaları kapsamakta olup bu anlamda Afrika ile geliştirilen bu stratejik ortaklığın daha da güçlenmesi ve karşılıklı kalkınmanın sağlanması için Kıta pazarında diğer aktörlerle ve Afrika diasporası ile stratejik ve ekonomik iş birliğinin geliştirilmesi için çeşitli etkinlikler düzenlemekte ve iş platformları (Türkiye-Macaristan II. Afrika İş Forumu ve Türkiye-Fransa Afrika'da İşbirliği CEO Yuvarlak Masa Toplantısı vs.) oluşturmaktadır. Önümüzdeki dönemde Almanya ve Japonya'da ilgili kuruluşlar ev sahipliğinde iki ülke özel sektör temsilcilerini bir araya getirecek ortak toplantılar planlanmaktadır.

Afrika Bölgesinden Haberler

Dünya Bankası'na göre Sahra Altı Afrika'nın Büyüme Hızı Dünyanın Geri Kalanından Daha Yüksek

Dünya Bankası'nın 8 Ocak 2019'da yayınladığı tahminlerine göre, 2017'de %2,6, 2018'de %2,7 olan büyüme hızının 2019'da %3,4'e yüksebileceği belirtildi.

En dinamik ekonomiye sahip 10 ülke için 2019 büyüme tahminleri aşağıda yer almaktadır.

- Etiyopya %8.8,
- Ruanda %7.8,
- Fildişi Sahili %7.3,
- Gana %7.3,
- Tanzanya %6.8,
- Senegal %6.6,
- Nijer %6.5,
- Benin %6.2,
- Burkina Faso %6,
- Uganda %6.

Kaynak: <https://www.jeuneafrique.com/701443/economie/selon-la-banque-mondiale-leconomie-subsaharienne-croit-plus-vite-que-celle-du-reste-du-monde/>

Fast Company, En Yenilikçi Afrika Şirketlerinin Listesini Açıkladı

Amerikalı ticaret dergisi Fast Company, 2019 için Afrika'daki en yenilikçi 10 şirketin listesini açıkladı. Söz konusu şirketlerin, "hem endüstri hem de kültür üzerinde en derin etkiyi yaratanlara" dayanarak seçildiği ifade edildi. Anılan şirketlerin arasında Afrika Leadership Üniversitesi, Flutterwave ve Market to Market Alliance bulunmaktadır.

Kaynak: <https://edition.cnn.com/2019/02/20/africa/africa-innovative-companies-intl/index.html>

Afrika'nın Hızla Gelişen Et Endüstrisi

Afrika'daki et tüketiminin hızlı bir şekilde artması, yatırımcılar için fırsatlar sağlamaktadır. Ancak, daha verimli kılmak, çevreyi korumak ve küçük işletme sahiplerinin çoğunu geliştirmek birçok zorluğu ortaya çıkardığı ifade edildi. Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO)'ne göre kıtadaki sığır eti tüketiminin 2015 ve 2050 yılları arasında %200, kanatlı hayvan tüketimi ise %211, domuz eti için %200 oranında artacağı tahmin edilmektedir. Yatırımlar nedeniyle, Afrika diğer bölgelere göre daha cazip olduğu belirtildi.

Söz konusu pazarın büyük potansiyeline rağmen, talebin hızla artması nedeni ile Afrika'nın nispeten genç ve az gelişmiş sanayisi için bir dizi zorluğa yol açtığı belirtildi.

Kaynak: <https://africanbusinessmagazine.com/sectors/agriculture/raising-the-steaks-africas-booming-meat-industry/>

52. Maliye Planlama ve Ekonomik Kalkınma Bakanları Konferansı, Marakeş

Fas, 52'nci Maliye Planlama ve Ekonomik Kalkınma Bakanları Konferansı'na ev sahipliği yaptı. Söz konusu konferans, basın toplantısı ile yeni bir dijital çağda maliye politikası, ticaret ve özel sektör konularıyla başladı.

Afrika'nın dört bir yanından gelen delegasyonlar, Marakeş'te 2019 Afrika Maliye, Planlama ve Ekonomik Kalkınma Bakanları Konferansı'nın açılışı için Fas'a geldi.

Söz konusu konferansın teması "Maliye politikası, ticaret ve dijital çağda özel sektör: Afrika için bir strateji" olarak belirlenmiştir.

Kaynak: <https://africanbusinessmagazine.com/sectors/development/meeting-of-african-finance-ministers-opens-in-marrakech/>

Afrika Kalkınma Bankası 2019 Afrika Ekonomik Görünümü Raporu

Afrika Kalkınma Bankası'nın 2019 yılı için yayınlamış olduğu Afrika Ekonomik Görünümü raporuna göre; Afrika bölgesinin genel ekonomik performansının iyileşmeye devam ettiğini göstermektedir. Gayri safi yurtiçi hasıla 2018'de yüzde 3,5'e, Afrika'nın GSYH büyümesinin 2019'da yüzde 4,0'a, 2020'de ise yüzde 4,1'e çıkacağı tahmin edilmektedir.

Söz konusu rapora

https://www.afdb.org/fileadmin/uploads/afdb/Documents/Publications/2019AE0/AEO_2019-EN.pdf bağlantısından ulaşılabilmektedir.

Kaynak: <https://www.afdb.org/en/knowledge/publications/african-economic-outlook/>

Angola Haberleri

IMF Angola'ya Üç Yıl Boyunca Yapılacak 3,7 milyar Dolarlık Mali Desteği Onayladı

Uluslararası Para Fonu (IMF), 7 Aralık 2018 tarihinde 3,7 milyar doların Angola'da ekonomik reform programı gerçekleştirmek için ayrıldığını bildirdi.

Bahse konu kredi, Angola'da mali sürdürülebilirliği sağlamak ve sürdürülebilir ekonomiyi yaratmak adına yardımcı olacağı belirtildi.

Afrika'nın ikinci en büyük petrol üreticisi olan Angola, petrol fiyatlarındaki düşüşten sert bir şekilde etkilendiği ifade edildi. Söz konusu durum dolar cinsinden nakit akışını sıkıntıya sokmuştur olup, yabancı yatırımcının cesaretini kırdığı belirtildi. IMF verilerine göre, 2019 yılında %3,1'lik bir büyüme olacağı ifade edildi.

Kaynak: <https://www.jeuneafrique.com/683461/economie/angola-le-fmi-approuve-un-soutien-financier-de-37-milliards-de-dollars-sur-trois-ans/>

Cezayir Haberleri

Cezayir Cumhurbaşkanlığı seçimleri ertelendi

Cezayir Cumhurbaşkanı Abdelaziz Bouteflika, 18 Nisan 2019 tarihinde gerçekleştirilmesi hedeflenen cumhurbaşkanlığı seçimlerini erteledi ve yeni seçimlerde aday olmayacağını ifade etti.

Cumhurbaşkanı Bouteflika'nın adaylığı Cezayir halkı içerisinde tepki uyandırdığı ve protesto gösterilerine neden olduğu belirtildi. Söz konusu seçimler için yeni bir tarihin belirlenmediği belirtildi. Ayrıca, Cezayir Başbakanı Ahmed Ouyahia'nın istifa ettiği ve yerine İçişleri Bakanı Nouredine Bedoui getirildi.

Kaynak: <https://www.bbc.com/news/world-africa-47531917>

Fildişi Sahili Haberleri

6. Batı Afrika Şirket Geliştirme Forumu, 12-14 Haziran 2019

T.C. Ticaret Bakanlığından Kurulumuza iletilen bir yazıda, 6'ncı Batı Afrika Şirket Geliştirme Forumu (AFRICALLIA)'nın 12-14 Haziran 2019 tarihleri arasında düzenleneceği belirtildi.

Anılan etkinliğe, 2010 yılından beri düzenlenen ve her yıl 20'den fazla ülkeden 500 civarı katılımcının katıldığı ifade edildi. Etkinliğin hedefinin, bölgede faaliyet gösteren şirketlerin birbirleriyle ve bölge dışından gelen özel sektör kurum ve kuruluşlarıyla görüşmeler gerçekleştirmesi olduğu belirtildi.

Anılan etkinliğe ilişkin tanıtım broşürü ve program <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-18655> bağlantısında yer almakta olup, detaylı bilgi almak isteyen üyelerimizin AFRICALLIA (Emmanuel P. Dobre, Tel: 00 225 20 30 97 27/ 00 225 07 20 55 22, e-posta: edobre@cci.ci) ile iletişime geçmeleri rica olunur.

Abidjan Havalimanının Genişletilmesi Projesi

T.C. Ticaret Bakanlığında Kurulumuza iletilen bir yazıda, T.C. Abidjan Büyükelçiliği ile Fildişi Sahili Ulaştırma Bakanı Amadou Kone ile görüşme gerçekleştirdiği ifade edildi. Söz konusu görüşmede, ulaştırma sektöründe, iş birliği olanaklarının yanı sıra Türkiye'nin anılan alanda son yıllarda gerçekleştirdiği yatırımlar ile İstanbul Havalimanı ve yol inşasında dünya çapında Türk şirketlerinin bulunduğu ve Ulusal Kalkınma Planı kapsamında Fildişi Sahili Hükümetince gerçekleştirilen geniş ölçekli altyapı projelerine Türkiye'nin katkı sunabileceği belirtildi.

Bakan Kone'nin, Türkiye'nin ulaştırma alanındaki altyapısını ve Türk şirketlerinin tecrübesini yerinde gözlemle fırsatını bulduğunu ve söz konusu alanda Avrupa standartlarına sahip olduğunu ifade etti. İki ülke arasındaki yakın ilişkilere istinaden iş birliği imkanlarının değerlendirilmesinden memnuniyet duyacağını ve Fildişi Sahili firmaların bilgilendirilmesini teminen Ulusal Kalkınma Planı bağlamında gerçekleştirilecek projelere dair belgeleri ulaştıracakları belirtildi.

Ayrıca, Abidjan Havalimanı'nın mevcut haliyle yetersiz kalmaya başladığını, bahse konu havalimanının genişletilmesine yönelik projelerin olduğu ifade edildi.

Bu bilgiler ışığında, anılan projeye ilişkin detaylı bilgi almak isteyen üyelerimizin, T.C. Ticaret Bakanlığı (Ahmet Demirdüğü, tel: 0312 292 10 00, e-posta: ahmet.demirdugun@mfa.gov.tr) ile iletişime geçilmesi rica olunur.

Gana Haberleri

Gana, Afrika'nın Büyük Turizm Merkezi Olma Yolunda

Ülke geçtiğimiz günlerde, yıllık turist sayısını 2027 yılına kadar yılda bir milyondan sekiz milyona çıkarmayı hedefleyen 15 yıllık bir turizm planını açıkladı.

Söz konusu plana göre; Gana'nın seyahat endüstrisinin 2027 yılına kadar yılda 8,3 milyar dolar artacağı tahmin edilmektedir.

Kaynak: <https://edition.cnn.com/travel/article/ghana-year-of-return-tourism-intl/index.html>

Güney Sudan Haberleri

Güney Sudan, Afrika Kalkınma Bankası'nın Desteğiyle İlk Kez 14,2 Milyon Dolar Petrol Dışı Gelir Elde Etti

Güney Sudan, ülke tarihinde ilk kez 14.2 milyon dolar değerinde petrol dışı gelir elde etti.

Güney Sudan'ın Gelir İdaresi (SSRA), petrol dışı gelirlerinin tümünü tek bir hesapta (NRA Blok Hesabı) birleştirdi. Söz konusu hesap yalnızca 2019'un Ocak ayı için yaklaşık 14,2 milyon dolar tutarında kazanç sağlamıştır.

Güney Sudan Afrika Kalkınma Bankası Ülke Müdürü Benedict Kanu, Bankanın Güney Sudan'ın ekonomisini sınırlı bir kaynak olan petrolden, tarım gibi daha üretken ve kapsayıcı sektörlerle çeşitlendirmesinde yardımcı olduğunu belirtti. Ayrıca, petrol dışı gelir mobilizasyonunda orta ve uzun vadede iyileşme beklendiği ifade edildi.

NORMA (Petrol Dışı Gelir Mobilizasyonu), finansal kontrol ve hesap verebilirlik mekanizmalarının güçlendirilmesine odaklanmaktadır. Afrika Kalkınma Bankası, ülke ekonomisini çeşitlendirmek ve Afrika'nın en genç ülkesinde uzun vadeli yapısal dönüşümün temelini oluşturmak için Güney Sudan ve ortaklarıyla birlikte çalışmayı hedeflemektedir.

Kaynak: <https://www.afdb.org/en/news-and-events/south-sudan-gets-us-14-2-million-in-non-oil-revenue-for-first-time-with-the-support-of-the-african-development-bank-19069/>

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Haberleri

Kongo Demokratik Cumhuriyeti Başkanlık Seçimleri

Kongo Demokratik Cumhuriyeti başkanlık seçimlerinde, Félix Tshisekedi oyların %35.5'ini alarak kazanan aday oldu. Ancak söz konusu sonuçlar ülkede pek çok kurum tarafından tartışmalı bulundu.

Kaynak: https://www.lemonde.fr/idees/article/2019/01/11/republique-democratique-du-congo-l-alternance-en-suspens_5407720_3232.html?xtmc=congo&xtcr=1

Madagaskar Haberleri

Madagaskar Başkanlık Seçimleri

Madagaskar Yüksek Anayasa Mahkemesi (HCC) 8 Ocak 2019 tarihinde, eski Devlet Başkanı Andry Rajoelina'nın yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerindeki zaferini doğruladı.

Kaynak:https://www.lemonde.fr/afrique/article/2019/01/08/madagascar-andry-rajoelina-officiellement-elu-chef-de-l-etat_5406344_3212.html?xtmc=madagascar&xtcr=1

Nijer Haberleri

Börülce Unu Endüstriyel Kompleksi Yatırım Projesi

Nijer Cumhuriyeti Endüstri Bakanlığı, ekmek ve diğer unlu mamullerin yapılmasında kullanılacak börülce ununun üretilmesi için bir endüstriyel kompleksinin proje duyurusu yayımlandı. Duyuruda proje için 15 milyar CFA (yaklaşık 26 milyon dolar) değerinde bir bütçe oluşturulduğu, kurulacak endüstriyel kompleksin yıllık 15 bin ton miktarında un üretmesinin hedeflendiği ve proje için hem kamu hem de özel ortaklıklar (PPP) kurulabileceği belirtildi.

Domates İşleme Tesisi Projesi

Nijer Cumhuriyeti Endüstri Bakanlığı, Nijer'de kurulacak domates işleme tesisi projesine ilişkin duyuru yayımlandı. Duyuruda, projenin hem domates üretimi yapılan bölgelere ulaşımının kolaylığı hem de üretimi gerçekleştirecek nüfusa ve eğitilmiş iş gücüne yakınlığı sebebiyle tesisin kurulabileceği belirtildi ve Nijer'in yıllık 10 bin ton konsantre domates ürünü ithal ettiği ifade edildi.

Malbaza Kireç ve Tebeşir Üretim Tesisi Projesi

Nijer Cumhuriyeti Endüstri Bakanlığı, Nijer'de artarak devam eden inşaat faaliyetleri sebebiyle kireç ve tebeşir üretimine artarak duyulan ihtiyaç doğrultusunda Malbaza'da bir kireç ve tebeşir üretim tesisi projesine ilişkin duyuru yayımlandı. Duyuruda, Karni-Malbaza, Keita-Tamaske ve Garadaoua bölgelerinin zengin kalker yataklarına sahip olduğu belirtildi ve Malbaza'da herhangi bir üretim tesisi olmadığı ifade edildi.

Nijerya Haberleri

Nijerya Cumhurbaşkanı Muhammadu Buhari Yeniden Seçildi

Nijerya'nın Cumhurbaşkanı Muhammadu Buhari, seçimlerde oyların %56'sını alarak tekrardan Cumhurbaşkanı olarak seçildiği ifade edildi. 2015 yılında ilk kez iktidara gelen Buhari, Atiku Abubakar'ı Nijerya'nın başkenti Abuja'da Bağımsız Seçim Komisyonu (INEC) tarafından açıklanan sonuçlarda yaklaşık dört milyon oy farkıyla mağlup ettiği belirtildi.

Buhari, seçimi kazanmasının akabinde yaptığı açıklamada, yeni güvenlik konusunda çarışmaların arttırılacağını ve yolsuzluk ile mücadele edeceğini belirtti.

Kaynak: <https://edition.cnn.com/2019/02/26/africa/buhari-wins-nigeria-election-intl/index.html>

Nijerya Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinden Sonra Ülke Ekonomisi

Küresel petrol fiyatındaki düşüş nedeniyle Nijerya ekonomisinin sıkıntıya girdiği belirtilirken, Nijerya Cumhurbaşkanı Buhari'nin ekonomiyi canlandırmaya çalıştığı ifade edildi. Nijerya'nın GSYİH hafifçe büyümüş olsa da, Brookings Enstitüsü'ne göre, 91 milyon Nijeryalı'nın yoksul olduğu belirtildi.

Kaynak: <https://edition.cnn.com/2019/02/26/africa/buhari-wins-nigeria-election-intl/index.html>

Ruanda Haberleri

2020 Ruanda Vizyonu

Ruanda Hükümeti verilerine göre, Doğu Afrika'daki doğal kaynaklardan ve rekabetçi endüstrilerden yoksun olan Ruanda, 1995 ve 2014 yılları arasında yılda ortalama %7,9 büyüme gerçekleştirdi. 2000 yılında yürürlüğe giren 2020 Ruanda Vizyonu, özel sektöre yardım, altyapının oluşturulması ve ekonominin gelişimi gibi konuları içermektedir. Ruanda Ticaret ve Sanayi Bakanı Soraya Hakuziyaremye, ülkenin ticaret açığını azaltmak, ekonomiyi çeşitlendirmek ve büyüme ivmesini sürdürmek amacıyla güçlü bir ihracat sektörü inşa etme çabalarına odaklandığını söyledi. IMF'ye göre; geçen yıl Ruanda ekonomisi, %7,2 oranında büyüdü.

Kaynak: <https://africanbusinessmagazine.com/region/east-africa/rwandas-export-drive-reaps-success/>

Tunus Haberleri

Afreximbank, Tunus-Afrika Ticaretini Artıracak 500 Milyon Dolarlık Programı Açıkladı

Afreximbank, Tunus ile Afrika'nın geri kalanı arasındaki ticareti teşvik etmek adına 500 milyon dolar tutarında "Tunus-Afrika Ticaret ve Yatırım Teşvik Programı (TATIPP)"ni uygulayacak.

Tunus Cumhurbaşkanı Beji Caid Essebsi ile görüşmesi sırasında Tunus'ta konuşan Prof. Oramah, söz konusu programın Mısır, Güney Afrika ve Nijerya'nın uyguladığı programlara benzeyeceğini belirtti. Ayrıca, Afrika'nın geri kalanı ile Tunus'un ticaretine ilişkin özel risk teminatı sağlayacağını söyledi. Anılan program ayrıca, diğer Afrika ülkeleriyle ticaret yapan Tunuslu şirketlere finansman sağlamayı ve Afrika'daki ve küresel çapta rekabet edebilirliklerini arttırmayı hedeflemektedir.

Afreximbank'ın, TATIPP programına ek olarak, Afreximbank Ticaret Kolaylaştırma Programı (AFTRAF) kapsamında altı Tunus bankası için 300 milyon dolarlık projeyi onayladığını söyledi. AFTRAF, uluslararası ticaret işlemlerinin çözümünde karşı tarafların güvenini artırmak, Afrika içi ticareti desteklemek ve ihracat mallarının üretimi için ekipman satın alımlarını kolaylaştırmak için yapılandırılmıştır. Uluslararası bankalara uygulanan sıkı uyumluluk ve düzenleyici gereklilikler nedeniyle, Afrika'da mevcut ticaret finansmanındaki kesintilere cevap olarak geliştirilmiştir.

Kaynak: <https://afreximbank.com/afreximbank-announces-500-million-programme-to-boost-tunisia-africa-trade/>

Yeşil Burun Haberleri

Yeşil Burun, 2025'e kadar Enerji İhtiyacının Tamamını Yenilenebilir Enerji ile Karşılamaı Planlamaktadır

Yeşil Burun, enerji ihtiyacının tamamını yenilenebilir enerji ile karşılamaı hedeflemekte olup, ÷lkedeki enerji ihtiyacının 2015-2020 yılları arasında iki katına çıkması beklenmektedir. Yeşil Burun'un rüzgâr enerjisi, jeotermal enerji kaynakları ve deniz enerjisi imkânları bulunmaktadır.

Rüzgar enerjisi ile ilgili olarak ÷lkenin enerji depolamaı teknolojisine ihtiyacı vardır. Hâlihazırda ÷lkenin elektrik enerjisinin %25'i rüzgar tribünleri aracılığıyla sağlanmaktadır. Güneş enerjisi ile ilgili olarak ÷lkenin kapasitesinin halihazırda kullanılanın iki katı olduğu düşün÷lmektedir.

Kaynak: <https://www.independentT.C.o.uk/news/world/africa/cape-verde-renewable-energy-100-per-cent-africa-island-total-environment-climate-change-sea-levels-a8043946.html>

Türkiye-Afrika İş Konseyleri'nin Geçmiş Dönem Etkinlikleri

Kenya İş Heyeti Ziyareti, 29 Ocak-01 Şubat 2019, Nairobi

Afrika kıtası ile ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi misyonu ile faaliyetlerini yürüten DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri, Afrika ülkelerine yönelik olarak ticaret heyeti programları düzenlemektedir. Bu çerçevede, hali hazırda 44 ülkede bulunan Türkiye-Afrika İş Konseylerinden biri olan DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi tarafından, pazar potansiyelinin ve projelerin tespiti, ticari ilişkilerin çeşitlendirilmesi, yeni iş ve yatırım imkânlarının oluşturulması amacıyla 29 Ocak-1 Şubat 2019 tarihleri arasında Kenya'ya yönelik bir özel sektör programı düzenlemiştir. Nairobi ziyareti kapsamında; Kenya-Türkiye İş Forumu, Türkiye-Kenya İş Konseyi Ortak Toplantısı, ikili iş görüşmeleri ve kurum ziyaretleri gerçekleştirildi.

Kenya-Türkiye İş Forumu

DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi, Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI) ve T.C. Nairobi Ticaret Müşavirliği iş birliğinde düzenlenen Kenya-Türkiye İş Forumu, 30 Ocak 2019 tarihinde Nairobi'de gerçekleştirildi. Türk tarafından 33, Kenya tarafından 200'e yakın firma temsilcisinin katılımı ile düzenlenen Forumun açış konuşmalarında T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu, DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu ve Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kiprono Kittony yer aldı.

T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu açılış konuşmasında, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)'na ve Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI)'na teşekkür ederek başladı. Kenya'nın Doğu Afrika'daki önemine dikkat çeken Miroğlu, Türkiye ile Kenya arasında çeşitli uluslararası ve bölgesel konularda yakın diyalog ve iş birliğinin sürdürüldüğünü belirtti. Türk firmalarının Kenya'da "kazan-kazan" ilkesi ile yatırım yaptığını belirten Miroğlu, anılan yatırımlarda Kenya'nın "2030 vizyonu-Big Four" planının etkisinin büyük olduğunu belirtti.

Kenya'da Türkiye ve Türk ürünleri için olumlu bir algı olduğunu belirten Miroğlu, Türkiye'nin tekstil ve inşaat malzemeleri sektörleri dışındaki kabiliyetlerinin Kenya'da tam anlamıyla bilinmediğini de ifade etti. Büyükelçi, bu olumlu havanın Türk firmaları tarafından iş birliklerine dönüştürülmesi ve ikili ticarete konu ürünlerin çeşitlendirilmesi için Kenya'yı yakından tanıma konusunda çalışmalar yapılmasının gerektiğini vurguladı. Miroğlu, İş Konseyinin bugün gerçekleştirdiği forumun önemli olduğunu kaydetti.

Büyükelçi Miroğlu, Türk müteahhitlik firmalarının Kenya'da 2018 yılı itibariyle toplam 377 milyon dolar değerinde 11 proje gerçekleştirdiğini ve son dönemde sağlık, eğitim, gıda, tarım ve hayvancılık başta olmak üzere muhtelif alanlarda yapılan projelerle Türkiye'nin Kenya'nın önemli bir kalkınma ortağı haline gelmeye başladığını söyledi. 2017 yılında Türkiye ile Kenya arasında diplomatik ilişkilerin tesisinin 50'nci yıldönümünün kutlandığını belirten Miroğlu, 2018 yılında ise

Kenya'da Türk Büyükelçiliğinin açılışının 50'nci yıldönümünün kutlandığını söyledi. Bu bağlamda, Miroğlu, "Türkiye'nin Afrika kıtasında yerleşik en eski Büyükelçiliklerinden biri olarak, Kenya ile her alanda gelişmekte olan ilişkilerimizi daha ileri seviyelere taşıyabilmek ve halklarımız arasındaki dostluğu daha da pekiştirebilmek için her tür gayreti sarfetmeye ve özel sektör temsilcilerine destek vermeye devam edeceğiz" dedi.

Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu açılış konuşmasında DEİK ve Türkiye-Kenya İş Konseyi'nin yapısı ve faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Kenya'da Türk firmalarının varlığının artırılması amacıyla İş Konseyinin çalışmalarının hızla devam ettiğini ifade eden Koloğlu, Türkiye ve Kenya arasında özellikle enerji, sağlık, turizm, gıda işleme ve paketlenme, tarım, inşaat malzemeleri, medikal, savunma sanayi ve müteahhitlik sektörlerinde önemli iş birliği fırsatları olduğunu söyledi.

Koloğlu, Kenya'nın öncülük ettiği Doğu Afrika'daki entegrasyon çabaları bölgede istikrarın sağlanması ve bölgenin zenginleşmesi için son derece anlamlı olduğunu söyledi. Kenya'yı merkez alarak Doğu Afrika pazarında ticaret hacminin katlanmaması için hiçbir engelin olmadığını ifade eden Koloğlu, Kenya'nın Türkiye'nin Afrika açılımında en öncelikli kilit ülke ve ortak olarak değerlendirildiğini, 2030 yılına kadar hem halkın gelir seviyesini yükseltmeyi hem de Türk sanayisinin bir dönem geçirdiğine benzer bir transformasyonu gerçekleştirmeyi hedefleyen Kenya'nın Türk firmaları için önemli fırsatlar sunduğunu ve Kenya'da yatırım yapacak bir Türk sanayicinin orada ürettiği malları rahatlıkla lojistik ve gümrük avantajlarından faydalanarak bölge ülkelerine pazarlayabileceğini ifade etti. Koloğlu, küresel müteahhitlik piyasasında Çin'den sonra dünya ikincisi olan ve bugüne kadar 108 ülkede 324,5 milyar dolar değerinde 8.730 proje üstlenen Türk müteahhitlik şirketlerinin Kenya'nın ihtiyacı olan ulaştırma, altyapı ve konut projelerini hayata geçirmeye hazır olduğunu vurguladı.

Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI) Başkanı Kiprono Kittony ise, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin çok eskiye dayandığını belirterek, mevcut ilişkilerin daha da ileri seviyeye çıkarılması için İş Konseyi olarak yoğun çalışmalar yaptıklarını ifade etti. Kenya'nın Türkiye'yi büyük ölçekli çay, kahve ve çiçek ithalatçısı olarak gördüğünü belirten Kittony, bu ürünlerin çeşitlenebileceğini ve Türk yatırımları için elverişli bir ortam olduğunu belirtti.

2017 yılında Türkiye'nin Kenya'dan 637 milyon Kenya Şilini değerinde çay ithal ettiğini ifade eden Kittony, bu rakamın toplam ihracatın yüzde 57'sini oluşturduğunu söyledi. Kenya'nın ise Türkiye'den ithal ettiği en önemli ürünün gübre olduğunu ve mevcut rakamların toplam ithalatın yüzde 20'sini oluşturduğunu belirten Kittony, bu rakamların üstüne çıkabilmek ve ürün çeşitliliğini sağlamak adına mevcut ikili ticari ve ekonomik iş birliği anlaşmalarının yenilenmesi gerektiğini ifade etti. Kenya'nın 2030 kalkınma planı çerçevesinde üretim sanayi, gıda güvenliği, sağlık hizmetleri ve uygun fiyatlı konut alanlarına öncelik verdiklerini söyleyen Kittony, bu alanlarda yapılacak Türk yatırımlarının Türkiye ve Kenya arasındaki 169 milyon dolara ulaşan ticaret hacmini arttıracığını ve iki ülke

Cumhurbaşkanı tarafından hedef olarak konulan arasında 1 milyar dolara çok rahat ulaşabileceklerini ifade etti.

Kenya-Türkiye İş Forumu'nda, Türkiye'den gelen heyeti Kenya'da mevcut yatırım fırsatlarına ilişkin bilgilendirmek amacıyla Kenya Yatırım Ajansı (KENINVEST), ekonomik kalkınma için "The Big Four" planı kapsamındaki uygun fiyatlı konuta ilişkin Kenya İskân Bakanlığı İskân ve Kentsel Gelişim Dairesi, Kenya'da ticaret, proje ve altyapı finansmanına ilişkin Ticaret ve Kalkınma Bankası (TDB) ve yatırım ve ticari kredi sigortaları hakkında Afrika Ticari Sigorta Acentesi (ATI-ACA) tarafından sunular gerçekleştirildi.

Bahse konu forum ikili iş görüşmelerinin akabinde sona erdi. Toplamda yaklaşık 297 iş görüşmesinin yapıldığı forumun ardından firmalar saha ziyaretlerinde bulundular.

Foruma katılım gösteren Kenyalı firmaların listesi ve forum çerçevesinde yapılan sunular <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-18431> bağlantısında yer almaktadır.

T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu'nun DEİK Heyetine Resepsiyonu

DEİK Heyeti'nin Kenya ziyareti vesilesi ile T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu ev sahipliğinde Büyükelçilik Rezidansı'nda bir resepsiyon gerçekleştirildi.

T.C. . Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu açılış konuşmasında, iki ülke arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesinde iş insanlarının desteğine ihtiyaç duyulduğunun altını çizdi. Kenya'ya gerçekleştirilen ziyaretin sonucunda yeni işbirliklerinin geliştirilmesi temennisi ile konuşmasını tamamladı.

Kurum Ziyaretleri

Kenya Üreticiler Derneği (KAM) CEO'su Phyllis Wakaiga sahipliğinde DEİK İş Heyeti'nin katılımı ile Kenya'da mevcut projelere ve yatırımlara ilişkin görüşme gerçekleştirildi. Görüşme, katılımcıların tanıtımı ve firmalarının faaliyetlerine ilişkin bilgi vererek devam etti. Türkiye ve Kenya arasında iş birliğinin arttırılması gerektiği belirtilen görüşmede, gıda, Kenya Üreticiler Derneği tarafından tekstil, enerji gibi sektörlerin öncelikli olduğu belirtilerek, ihtiyaçlar ve talepler doğrultusunda öncelikli sektörler belirlenmesinin önemine değinildi. Türkiye'nin üretim sektöründe deneyiminin çok fazla olduğu ve Kenya ile iş birliğinin yapılabileceği belirtildi.

Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu'nun katılımı ile Kenya Özel Sektörler Birliği (KEPSA)'da görüşme gerçekleştirildi. Anılan görüşme çerçevesinde öncelikli sektörlerin belirlenmesi hususuna değinildi. Bahse konu sektörlerin belirlenmesinin akabinde DEİK ve KEPSA olarak ortak faaliyet düzenlenmesinin hedeflendiği belirtildi.

DEİK Heyeti'nin Kenya ziyareti vesilesi ile Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNNCI) ev sahipliğinde Nairobi Ulusal Parkı'nda bir networking yemeği gerçekleştirildi. Yemeğe, DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu, Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kiprono Kittony, T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu, Kenya Wildlife Service Müdürü ve heyet katılımcıları katılım gösterdi. Bahse konu yemek, açılış konuşmaları ve hediye takdiminin akabinde son buldu.

Türkiye-Macaristan II. Afrika İş Forumu, 13 Şubat 2019, İstanbul

DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri ve Türkiye-Macaristan İş Konseyi ev sahipliğinde ve Macar İhracatı Teşvik Ajansı (HEPA) iş birliğiyle düzenlenen Türkiye-Macaristan II. Afrika İş Forumu, Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Péter Szijjártó, T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı Gonca Yılmaz Batur ve DEİK Başkanı Nail Olpak'ın katılımları ile 13 Şubat 2019 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirildi. Söz konusu foruma, Türkiye-Macaristan İş Konseyi Başkanı Adnan Polat, Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Erhan Barutoğlu, Türkiye Mühendisler Birliği Başkan Vekili Selim Bora, Macar İhracatı Teşvik Ajansı (HEPA) CEO'su Gabor Ligetfalvi, Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Ali Koray Erden, ALX Genel Müdürü Fikret Nas, Macar Eximbank İhracat Finansmanı Sigortası ve Uluslararası İlişkiler Direktörü Viktor Berki, Enexio Hungary A.Ş. Satış Direktörü ve Küresel İş Geliştirme Başkanı Balázs Lakatos ile 33 Macar ve 110 Türk firma temsilcisi katılım gösterdi.

Forumda, Afrika ülkeleriyle ticaret, müteahhitlik ve yatırım ilişkisi olan Türk ve Macar özel sektör temsilcileri ile ilgili kurum ve kuruluş yetkililerinin bir araya gelerek, Sahra Altı Afrika'da tarım ve tarım teknolojileri, gıda sanayi, su yönetimi ve arıtma, sağlık, inşaat, bilgi teknolojileri ve enerji alanlarında ortak geliştirilebilecek projeler ve yatırımlar istişare edildi. Ayrıca, Macar Eximbank tarafından sağlanan ihracat destek hizmetleri ve finansmanına ilişkin bilgiler verildi.

Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Péter Szijjártó yapmış olduğu açış konuşmasında, "Yeni dünya düzeninde, güçlü şekilde müttefik kuranlar başarılı olabilir. Macaristan için de Türkiye böyle bir müttefiktir" dedi. Szijjártó, "Türk ve Macar siyasi liderler samimiyetle görüşüyorlar. İki ülke arasında bir güven oluştu. Bundan en çok faydalanacak olan da ülkelerimizin ekonomileridir. Dikkatimizi artık Afrika'ya yöneltmemiz gerekiyor" dedi.

Afrika ile ekonomik iş birliğinin önemine dikkat çeken Szijjártó, Afrika'nın sınırsız imkânlar sunması ve Sahraaltı Afrika'nın gelecek 10 yılda bölgenin nüfusunun yüzde 35 artacağı beklentisiyle firmalar açısından ciddi kazanç sağlayacağını söyledi. Szijjártó, ayrıca Macar ve Türk firmalarının yapacağı yatırımlar sayesinde Afrikalıların ülkelerinden ayrılmadan hayatlarını istedikleri refah seviyelerinde geçirebilme imkânı bulacaklarını kaydetti.

Macar Eximbank'ın Afrikada'daki ortak yatırımlar için 220 milyon dolarlık bir kredi oluşturduğunu dile getiren Szijjártó, "Kredi kullanılırsa bir yenisi daha açılabilir. Macaristan'ın teknoloji, mühendislik bilgisi su yönetiminde, çevre sanayi, atık yönetimi, enerji projeleri geliştirme ve sağlık projeleri geliştirme alanında dünya çapında biliniyor. Macar firmalar bu alanlarda yatırım yapıyorlar. Geçen yıl Macar ve Türk firmaları iki devletin desteğiyle Kenya'da sanayi alanında bir yatırım gerçekleştirdi. Her iki ülke firmalarından bu başarının üstüne koyarak Afrika'da daha fazla yatırım yapılmasını diliyorum" ifadeleriyle konuşmasını tamamladı.

T.C. Ticaret Bakan Yardımcısı Gonca Yılmaz Batur, Macaristan ile Türkiye'nin Afrika kıtasındaki iş birliğinin önemli bir adım olacağını ifade ederek, Afrika kıtasının umudun, ekonomik canlanmanın ve büyümenin merkezi haline geldiğini söyledi. Batur, "Karşımızda hızla kentleşen, orta sınıfı güçlenen, ekonomilerini hammadde bağımlılığından kurtarma uğraşında önemli mesafeler kat eden bir Afrika kıtası mevcut. Macaristan'ın da "Küresel Açılım Stratejisi" kapsamında Afrika'yla ilişkilerini geliştirmekte olduğunu görüyoruz. Başta tarım ve sağlık olmak üzere, birçok alanda Afrika'nın kalkınma sürecine destek olmayı arzu ediyor ve bu amaçla Afrika'ya yönelik çeşitli faaliyetler düzenliyoruz" dedi. Türkiye'nin Afrika kıtasında 42 ülkede Büyükelçiliği'nin, 26 ülkede Ticaret Müşavirliği'nin bulunduğunu, THY'nin kıtada 37 ülkede 55 noktaya sefer düzenlediğini ve DEİK'in Afrika ülkeleri ile kurulan İş Konseyleri'nin sayısının 44'e ulaştığını kaydeden Batur, Afrika kıtasındaki 47 ülke ile Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması olduğunu belirterek, Serbest Ticaret Anlaşması ve Yatırımların Karşılıklı Korunması Anlaşmalarının artırılması için çalışmaların sürdürüldüğünü söyledi.

Batur, Türkiye'nin 2003 yılında Afrika kıtası ile 5,4 milyar dolar olan ticaret hacminin 2018 yılında 23,8 milyar dolara yükseldiğini söyledi. Afrika'da 5,7 milyar doları aşan piyasa değerindeki yatırıma sahip olan Türk firmalarının 24 bini aşkın Afrika vatandaşına da istihdam sağladığını belirten Batur, Türk müteahhitlik firmalarının kıtada önemli projeleri tamamladığını ve müteahhitlik firmalarının Afrika genelinde bugüne dek 67,4 milyar dolar değerinde bin 379 proje gerçekleştirdiğini ifade etti. Türkiye'nin Afrika kıtasında elde ettiği tecrübenin, bugün tüm dünyanın dikkatini çektiğini belirten Batur, Afrika için faydalı olması kaydıyla kıtada diğer ülkelerle ortak çalışılmasına da olumlu baktıklarını söyleyerek, "Biz bu deneyimlerimizi Macar kardeşlerimizle paylaşmaktan memnuniyet duyacağız. Her iki tarafın daha güçlü olduğu alanları masaya koyarak ilk aşamada sağlık, bilgi iletişim teknolojileri, su ve atık su yönetimi hizmetleri, inşaat ve mühendislik sektörlerinde iş birliği gerçekleştirebileceğimizi düşünüyoruz" dedi.

DEİK Başkanı Nail Olpak, uzun yıllar boyunca Türkiye ve Macaristan'ın son derece iyi ilişkilere sahip bir süreçte ilerlediklerini söyleyerek konuşmasına başladı. 2013 yılında her iki ülke Bakanlarının katılımıyla iş forumu düzenlediklerini ve bugüne kadar her iki ülkede düzenli olarak Türkiye-Macaristan İş Forumu gerçekleştirdiklerini hatırlatan Olpak, "Bugün bu birlikteliği artırarak devam ettireceğiz. Elbette sonuçlarını daha fazla görmek istediğimiz bir forum olmasını diliyoruz. Afrika'da iş yapmayı konuştuğumuz için özellikle Türk Eximbank

yetkililerinin ve Macar Eximbank yetkililerinin de burada olmasını önemsiyoruz. Afrika'da ortak projeler geliştirmek ve ortak yatırımlar yapmak için bankalar, medya kuruluşları, devlet kurumları ve iş dünyası örgütlerinin yer aldığı bir inisiyatif oluşturulması, hedef sektörler ve bu sektörlerde iki ülke tarafından birbirini tamamlayan ürün ve hizmetleri belirleyecek ve ikili görüşmeler yaparak mevcut projeleri değerlendireceğiz. Türkiye-Afrika İş Konseylerimiz ve Türkiye – Macaristan İş Konseyimizin ortaklığında ve Macar İhracatı Teşvik Ajansı – HEPA iş birliğiyle hayata geçirdiğimiz Türkiye-Macaristan II. İş Forumu'muzun, ticari ve dostluk ilişkilerimizi derinleştireceğine inanıyorum.Yapılacak değerlendirmelerden somut sonuç çıkmasını diliyorum” dedi.

Türkiye-Macaristan İş Konseyi Başkanı Adnan Polat, Türkiye ve Macaristan arasında güçlü ilişkilerin bulunduğunu belirterek, 4 yıl öncesi ile bugün arasında ticaret hacminin yüzde 50 arttığını, 3 milyar doların üzerine çıktığını kaydetti. İki ülke liderinin her bir araya geldiğinde ticaret hacmindeki hedefi artırdığını belirten Polat, kendilerinin de bu hedefleri yakalamak için gayret gösterdiğini ifade etti. Türk iş insanlarının Macaristan'a yatırımlarının 4 yıl öncesine göre 8,10 misli artmış olduğunu aktaran Polat, “4 yıl önce THY'nin Budapeşte'ye hafta 3 uçuşu vardı, şimdi günde 5 uçuş var iki taraf da dolu, yer bulmak mümkün değil. Siyasi olarak da Macaristan ile iyi ilişkilerimiz var” dedi. Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanı Peter Szijjarto'nun ilişkilerin gelişmesindeki çabalarının önemini vurgulayan Polat, “İki ülke ekonomik ve siyasi alanda birçok iş birliği yapıyor. Artık iş adamlarımızın da aynı çabayı göstermesi lazım. Biz de elimizden gelen yardımı yapmaya hazırız.” dedi.

Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Erhan Barutoğlu, Türkiye Macaristan arasındaki karşılıklı iş birliğinin Afrika Kıtası ülkelerinde de devam etmesi ve artması yönünde önemli mesafenin kat edileceğine inandığını belirtti. Türk ve Macar firmalarının beklentilerini sürdürülebilir ve verimli bir şekilde karşılayacak iş ve iş birliği modellerinin geliştirileceğini belirten Barutoğlu, “Afrika kıtasının artan genç nüfusu, hammadde kaynaklarının varlığı ve bunların ihtiyaç pazarlarına ulaştırılması için enerji, altyapı ve ulaşımın mutlak geliştirilmesi zorunluluğu bulunuyor. Afrika kıtasında yer alan ülkelerin birçoğunun zengin kaynaklarına rağmen, gerekli bilgi, tecrübe ve teknolojiye gelişmiş ülkeler kadar yakın olmamaları sebebiyle, Afrika Kıtası ülkeleri tüm dünya ülkeleri için büyük bir pazar olarak tanımlanıyor.

Ekonomik hedeflere hizmet edecek altyapının yetersiz olması veya olmaması Afrika ülkelerinin ekonomik hedeflerini gerçekleştirmek için Türkiye gibi, Macaristan gibi ülkelerin değerli firma, ürün ve hizmetlerine ne kadar ihtiyacı olduğunu gösteriyor” dedi.

Barutoğlu, Macaristan ile Türkiye arasında tesis edilecek iş birliği modelinin Afrika Kıtası ülkelerinin üzerinde kazan kazan ilkesi odağında olacağına inandığını belirtti.

Macar İhracatı Teşvik Ajansı (HEPA) CEO'su Gabor Ligetfalvi ise "İkili ilişkilerimizi yeni bir boyuta ulaştırmaktan mutluluk duyacağız. Türkiye'nin tecrübesi, coğrafi özelliklerimiz büyük bir önem taşıyor. Konferansımızda faydalı bir gelişme olacağını ümit ediyorum" dedi.

Forumunun açılış konuşmalarının ardından "Afrika'da Türk-Macar Ortak Proje ve Yatırım" paneli gerçekleştirildi. Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Erhan Barutoğlu'nun moderatörlüğünde gerçekleştirilen panele, Macar Eximbank İhracat Finansmanı Sigortası ve Uluslararası İlişkiler Direktörü Viktor Berki, Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Ali Koray Erden, ALX Genel Müdürü Fikret Nas, Türkiye Müteahhitler Birliği (TMB) Başkan Vekili Selim Bora, Enxio Hungary A.Ş. Satış Direktörü ve Küresel İş Geliştirme Başkanı Balázs Lakatos panalist olarak katıldı. Panelde, Sahra Altı Afrika'daki iş birliği konuları ele alındı.

Türkiye-Afrika İş Konseyleri Koordinatör Başkan Yardımcısı Erhan Barutoğlu'nun panelde gerçekleştirdiği sunumunda, Afrika'daki iş koşullarının iyileşmesi, demokrasi ve istikrar konusundaki gelişmeler, giderek artan genç nüfus, Afrika ülkelerindeki hukuki ve finansal sistemlerin gelişmiş ülkelere uyum sağlayabilmesi için yenilenmesini ele aldı. Afrika kıtasının enerji kaynakları başta olmak üzere doğal kaynakları bakımından zenginliğine değinen Barutoğlu, kıtadaki ulaşım imkanlarının artması, özelleştirme planları ve yolsuzluğun azaltılması gibi sebeplerle Afrika'nın ekonomik iş birliği için her zamankinden daha hazır olduğunu ifade etti. Afrika ülkelerinin 2019'da ortalama %4 büyümesinin beklendiğine dikkat çeken Barutoğlu, 2018 yılının en hızlı büyüyen ilk beş ülkesinden üçünün Afrika ülkelerinin olduğunu söyledi.

Barutoğlu, Afrika'da yatırım yapmak üzere ayrılmış finansal kaynakların, elektrik üretilmesi için enerji tesislerinin kurulması, altyapı, demiryolları ve limanlar gibi alanlarda yoğunlaştığını belirtti. Afrika ülkelerinin hammadde ihracatını azaltıp nihai mal ihracatını arttırmaya odaklı adımlar attığını da ayrıca sözlerine ekleyen Barutoğlu, Türkiye-Macaristan ekonomik ilişkilerinin güvene dayalı yapısıyla Afrika'da kazançlı bir iş birliği kurulması imkanının sağlayacağını belirtti.

Macar Eximbank İhracat Finansmanı Sigortası ve Uluslararası İlişkiler Direktörü Viktor Berki gerçekleştirdiği sunumda, Macaristan'ın öncelikli hedefleri arasında yer alan Türkiye ile iş birliğinin yer aldığını belirtti. Afrika'ya gerçekleştirilecek yatırımlar için Macaristan'ın 3 milyar Euro'ya yakın bir bütçe ayırabilmesinin mümkün olduğunu ifade eden Viktor Berki, söz konusu bütçenin OECD yaklaşımına göre, Afrika ülkeleri üzerinde yapılacak bir değerlendirmeye göre dağıtılacağını belirtti.

Macaristan'ın bağımsız bir yaklaşımının da söz konusu olabileceğini belirten Berki, "Macar Eximbank'ın Afrika'da deneyimi fazla değil; ancak bu durumun Macar ekonomisinin büyüklüğü ile birlikte değerlendirilmesi gerekir. Türkiye'nin ekonomik gücü Macaristan'dan fazla ve haliyle Türkiye'nin bölgedeki tecrübesi de Macaristan'dan daha yüksek. Yine de, Macar firmalarının atık su yönetimi, kanalizasyon idaresi ve elektrik üretimi gibi konulardaki uzmanlıkları, Türkiye için bölgede iyi bir partner olma potansiyeli taşımaktadır.

Bu çerçevede, Macar firmaları, Türk firmaların Afrika'daki yatırımlarına ve tecrübelerine katkı sağlayabilir. Biz de Macar Eximbank olarak, bütün Macar kurumlarla birlikte söz konusu partnerliği destekleriz" dedi.

Türk Eximbank Genel Müdür Yardımcısı Ali Koray Erden, Türk Eximbank ile ilgili bilgi aktardı. Türk Eximbank'ın T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı'na bağlı bir banka olduğunu ifade eden Erden, piyasadaki bütün bankacılık kurallarına tabi olduklarını söyledi. Erden, Türk ihracatlarının %27'sini destekleyen Türk Eximbank'ın 26 yan kuruluşu ile birlikte 4.2 milyar dolar ihracat desteği sağlamakta ve Türkiye'nin sekizinci büyük bankası olduğunu vurguladı. Türk EximBank'ın 2005 yılından beri Afrika'daki projeleri desteklediğini belirten Erden, Türk Eximbank'ın 800 milyon dolar hacminde yatırım çalışmaları olduğunu söyledi. Afrikadaki nüfusun 2040 yılı itibariyle yarısından fazlasının şehirde yaşayacağını vurgulayan Erden, bunun da hem altyapı hem de üstyapı imkanları çok sınırlı olan Afrika ülkelerinde önemli yatırım fırsatı anlamına geldiğinin altını çizdi. Erden, "Dünya Bankası'na göre Afrika'nın 150 milyar dolar değerinde altyapı ihtiyacı söz konusudur. Bu kadar büyük miktardaki bir yatırımı, hiç kimse tek başına finanse edemez. Bu anlamda, firmalar arasında ve çok uluslu bankalarla iş birlikleri kurulması zorunludur" dedi. Türk Eximbank'ın Afrika'daki yatırımlarından bahseden Erden, Afrika'da pek çok ülkede proje finansmanlarının söz konusu olduğunu ifade etti. Erden, Senegal'de uluslararası konferans merkezi, spor arenası ve pazar yeri; Gana'da içme suyu arıtma tesisi; Kamerun'da stadyum; Kongo Cumhuriyeti'nde konferans merkezi ve otel projesi; Etiyopya'da demiryolu ve Gana'da makine finansmanı olduğunu ifade etti. Afrika'da karşı karşıya kaldıkları sorunlara değinen Erden, kıtadaki 54 Afrika ülkesinden 45'inin IMF ile sorun yaşadığını, kredi limitlerinin olmadığını ve bu nedenle özel krediler sağlayamadıklarını belirtti.

ALX Hungary Genel Müdürü Fikret Nas, Ticari diplomasinin Macaristan'ın oldukça önem verdiği bir konu haline geldiğini söyledi. Macaristan'da hem bakanlık organizasyonu seviyesinde hem de Macar İhracatı Teşvik Ajansı'nın (HEPA) işlevi konusunda değişikliklere gidildiğini belirten Nas, HEPA'nın Türkiye, Yunanistan ve Kıbrıs Cumhuriyetleri'nde temsilcisi olduğunu vurguladı. Hepa'nın daha önce yalnızca KOBİ düzeyindeki şirketlere hizmet verdiğine değinen Nas, 2018 yılı itibariyle tüm ihracat yapan firmalara hizmet vermeye başladığını söyledi. Nas, "Macaristan'ın ithalatının %75'i ve ihracatının %50'si Avrupa Birliği (AB) ülkeleri ile gerçekleştirilmektedir. Macaristan'ın AB'ye olan bağımlılığı konusunda endişeler doğurmuştur ve Macaristan Dışişleri ve Dış Ticaret Bakanlığı Rusya, Çin, Japonya, Türkiye ve Balkanlar'ı ticaret için öncelikli bölgeler olarak belirlemiştir. Aynı zamanda, Doğuya Açılım Stratejisi ismi verilen bu politikalar ile Afrika'da potansiyel pazarlardan biri olarak görülmeye başlanmıştır" dedi.

Nas, Macaristan'ın su işleme, tarım teknolojileri, sağlık ve medikal ekipmanlar, atık yönetimi, otomotiv ve bilgi teknolojileri gibi konularda oldukça gelişmiş olduğunu belirtti.

Afrika'da Türk-Macar iş birliğinin tarım ve su işleme tesisleri alanında olabileceğini vurgulayan Nas, sağlık sektöründe de Macar firmalar ile Türk firmaların ortaklık kurarak bölgeye ulaşım, sektördeki ihtiyaçları rahatlıkla karşılayabileceğini söyledi. Nas, Türkiye-Macaristan II. İş Forumu'nun ortak çalışmalar için önemli bir başlangıç olmasını diledi.

Türkiye Mühendisler Birliği (TMB) Başkan Vekili Selim Bora, Türkiye'nin Afrika'ya oldukça büyük bir önem atfettiğine değinerek, Afrika'nın boyutu ve ekonomik büyüme hızıyla ilgili verileri paylaştı. Bora, Afrika kıtasının Avrupa ve ABD'nin toplamındaki yüz ölçümünden çok daha büyük bir alana yayılmış olduğunu ve 2050 yılında nüfusunun 2,6 milyar kişiye ulaşacağını tahmin edildiğini belirtti. "Afrika kıtasının dışında 170 milyon kişiden oluşan bir diasporanın da olduğunu unutmamak gerekir" diyen Bora, temiz su ve arıtma, ucuz ve yenilenebilir enerji, sürdürülebilir şehir, sürdürülebilir üretim ve tüketim, bilim, teknoloji ve gelişim konularının Birleşmiş Milletler, Afrika Birliği ve Afrika Kalkınma Bankası tarafından geliştirilmesi öncelikli alanlar olarak belirlendiğini ifade etti. Söz konusu alanların Türkiye ve Macaristan arasında iş birliği geliştirilmesi beklenen paralellik göstermesinin büyük bir şans olduğunu belirtti. Bora, Afrika'da yatırım yapılırken Afrika kıtasındaki ülkelerde nüfusun su ve elektriğe erişim oranlarının ve ülkenin kültürel ve tarihi yapısını göz önünde bulundurulmasının ve bölgeye finansman ile gidilmesinin oldukça önemli olduğunu belirtti.

Enxio Hungary A.Ş. Satış Direktörü ve Küresel İş Geliştirme Başkanı Balázs Lakatos, su tasarrufu üzerine çalışan ve enerji santralleri için kuru soğutma sistemleri üreten firmalarının hem Türkiye'de hem de Afrika'da deneyimlerini olduğunu belirtti. Lakatos, "Şu ana kadar elde ettiğimiz deneyimlerin, Türk firmalar için iyi bir partner olacağımızın kanıtı olduğuna inanıyoruz" dedi. Lakatos, enerji santrallerini soğutmak için su kullanmayan sistemlerinin, Afrika'nın su sıkıntısı yaşayan bölgeleri için hem yenilenebilir hem de enerji tasarruflu bir çözüm anlamına geldiğini söyledi.

Türkiye-Macaristan II. Afrika Forumu, Türk ve Macar firmalarının ikili iş görüşmeleri ile sona erdi.

Forumda, Türkiye ve Macaristan'ın Afrika ülkeleri ile ekonomik ve ticari bağlarını güçlendirmek adına iş birliğinin hedeflenmekte olduğu belirtildi. Türkiye ile Macaristan arasındaki kalıcı ortaklığı geliştirmek amacı ile hedef aşağıda belirlenmiştir;

- Su arıtma sistemleri ve atık yönetimi
- Enerji
- Tarım
- Sağlık
- İnşaat

Türkiye-Macaristan II. Afrika İş Forumu'nda yer alan sunumlar <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-18450> linkinde yer almaktadır.

Türkiye-Afrika İş Konseyleri'nin Gelecek Dönem Etkinlikleri

Benin-Togo İş Heyeti Programı, 31 Mart-03 Nisan 2019

Kurulumuz ve MÜSİAD (Müstakil Sanayici ve İş Adamları Derneği) organizasyonu ve THY (Türk Hava Yolları) iş birliğinde 31 Mart-03 Nisan 2019 tarihleri arasında Benin Cumhuriyeti ve Togo Cumhuriyeti'ne yönelik bir ticari heyet programı düzenlenecek olup, Kotonu ve Lomé şehirlerini kapsayacak ziyarette, ikili iş görüşmeleri, DEİK/Türkiye-Benin ve Türkiye-Togo İş Konseyleri Ortak Toplantıları ve kurum ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Benin Cumhuriyeti, 2017 yılında yaklaşık 9 milyar dolar GSYH ile olarak %5,6 oranında ekonomik büyüme gerçekleştirdi. Nüfusunun büyük bir bölümü tarım sektöründe çalışmakta olan Benin, Türkiye'den başta buğday unu olmak üzere, makarnalar, elektrik iletkeni ve kablolar ve kümes hayvanları ihraç etmektedir. Türkiye Benin'den başta pamuk olmak üzere ağaç ve odun ürünleri ihraç etmektedir.

Nüfusunun çoğunluğunun geçim kaynağı tarım olan Togo Cumhuriyeti, 2017 yılında yaklaşık 5 milyar dolar GSYH ile %4,4 oranında büyüme gerçekleştirdi. Türkiye'nin anılan ülkeden olan ihracatı 2015 yılında 58 milyon dolar olarak gerçekleşmiş olup, makarna, un, çimento, yakıt ve yağlar, demir-çelik ihraç edilen temel ürünlerdir. Aynı yıl içinde ithalatımız 12 milyon dolar olarak başta pamuk ve yağlı tohum küspelerinin ve yüzen gemi ithalatı ile gerçekleşti.

Mali Özel Sektör Heyet Programı, 16-18 Nisan 2019, Bamako

Kurulumuz organizasyonu ve THY (Türk Hava Yolları) iş birliğinde, 16-18 Nisan 2019 tarihleri arasında Mali'ye yönelik bir özel sektör heyet programı düzenlenecek olup; başkent Bamako'yu kapsayacak ziyarette Türkiye-Mali Yuvarlak Masa Toplantısı ve iş görüşmeleri ile ilgili kurum ve kuruluş ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Mali ekonomisinde ülkede üretilen pamuk ve altın ile ithal edilen petrolün önemli yeri bulunmaktadır. Bu üç ürünün dünya fiyatlarındaki dalgalanmalar ülke ekonomisi üzerinde önemli tesirleri bulunmakta, pamuk ve altın fiyatlarındaki artışlar ekonomi üzerinde olumlu tesirlerde bulunurken petrol fiyatlarındaki artışlar ekonomiyi olumsuz etkilemektedir.

2017 yılında Mali'nin ekonomisi %5 oranında büyümüştür. En fazla ihracatı yapılan ürün altın olup, toplam ihracatın %62.2'sini oluşturmaktadır. İkinci başlıca ihracat ürünü ise, ihracatın tamamının %5.72'sini oluşturan hazır pamuktur. Mali'nin GSYİH'nin %35'i, istihdamın ise %70'inden fazlası tarım sektöründe karşılanmaktadır. Türkiye'nin Mali'den ithal ettiği en önemli üç ürün pamuk, altın ve alüminyum olup, Türkiye Mali'ye ihraç ettiği başlıca ürünler ise demir, çimento ve gıda ürünleri ve makarnalardır.

Ülkede, özellikle tarıma dayalı sanayiler, su ürünleri, hayvancılık, ormancılık, madencilik ve metalürji, turizm ve otelcilik, haberleşme, Konut inşası, ulaştırma, sağlık, mesleki ve teknik eğitim alanlarında önemli fırsatlar bulunmaktadır.

Seyşeller Ticaret Heyeti Programı, 10 – 13 Nisan 2019

Kurulumuz organizasyonu ve Türk Hava Yolları (THY) iş birliğinde 10 – 13 Nisan 2019 tarihleri arasında Seyşeller'e yönelik bir ticari heyet programı düzenlenecek olup; başkent Victoria'ya ziyaret kapsamında Türkiye-Seyşeller İş Forumu, ikili iş görüşmeleri, proje sunumları ve ilgili kurum-kuruluşlar ile toplantılar gerçekleştirilmesi öngörülmektedir.

Seyşeller Cumhuriyeti, Hint Okyanusunda yer alan 115'in üzerinde adadan oluşan bir ada ülkesidir. Ülke ekonomisi turizm ve tarım sektörlerine dayanmakta olup turizm sektörü ülkede istihdamın yüzde 30'unu, toplam gelirlerin yüzde 70'ini oluşturmaktadır. Ülkenin önemli ihracat ürünleri arasında ton balığı, petrol ve çeşitli yedek parça ürünleri yer almaktadır. Ülkede yat turizmi önemli ölçüde gelişmiş olup; 2016 yılında 578 milyon dolar tutarında, 2017 yılında ise 128 milyon dolar tutarında yat ve deniz araçları ithal edilmiştir. Hükümet, ülke ekonomisinin sadece turizm sektörüne bağlı kalmaması amacıyla tarım, balıkçılık ve imalat sektörlerini desteklemekte ve ülkeye yabancı sermaye çekmeye çalışmaktadır.

Seyşeller, 455 kilometrekarelik yüzölçümü ve 95 bin nüfusu ile Afrika kıtasının doğusunda yer almakta olup, IMF verilerine göre 2019 yılında ülke ekonomisinin %3,6 oranında büyümesi beklenmektedir. 2017 yılı itibarıyla ülkenin GSYH'sı 1,5 milyar dolar, kişi başına düşen milli geliri ise 15.600 ABD Dolarıdır. Ülkenin 2017 yılı toplam ihracatı 568,4 milyon dolar olup, ihracat yaptığı ülkelerin başında Birleşik Arap Emirlikleri, Fransa ve Birleşik Krallık gelmektedir. 2017 yılı toplam ithalatı ise 1 milyar dolar düzeyinde olup ithalat yaptığı ülkelerin başında Birleşik Arap Emirlikleri, İspanya ve Fransa yer almaktadır.

DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri

Bölge Direktörü

Barış Çuvalcı

İş Konseyi Koordinatörü

Akın Dıblan

İş Konseyi Koordinatörü

Evren Doğan

İş Konseyi Koordinatörü

Saadet Gülmez

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

İlkimeylül Biçer

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Talha Usluoğlu

İş Konseyi Koordinatör Yardımcısı

Aydan Er

africa@deik.org.tr